

În atenția:

**Avocatului Poporului
Parlamentului Republicii Moldova
Procurorul General al Republicii Moldova
Guvernului Republicii Moldova
Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei
Ministerului Sănătății
Oficiul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului, PNUD Moldova
UNICEF
Delegația Comisiei Europene în Republica Moldova
Banca Mondială
USAID
Ambasada SUA
Ambasada Marii Britanii
Ambasada Suediei
Oficiul Elvețian pentru Cooperare SDC
Comitetului European pentru Prevenirea Torturii
Subcomitetului ONU pentru Prevenirea Torturii
DG Vecinătate și Negocieri privind extinderea
EEAS: desk officer pentru Moldova
Delegatia Parlamentului European pentru Moldova**

Chișinău, 3 Septembrie 2015

Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Familiei și Copilului (APSCF), Alianța ONG-urilor din Domeniul Persoanelor cu Dizabilități (AOPD) și Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM), preocupate de abuzurile față de copiii și tinerii plasați în Casa internat Orhei pentru copii cu dizabilități mentale severe (băieți), fac apel către autoritățile publice centrale, în special MMPSF, Guvernul și Parlamentul R. Moldova, către Avocatul Poporului, reprezentanțe ale organizațiilor internaționale, care promovează drepturile omului, să intervină cu măsuri în vederea schimbării managementului defectuos din această instituție și respectiv, de protecție a beneficiarilor plasați aici.

Notificăm, la fel, că în ultimii ani, un șir de materiale din presa periodică și rețele de socializare au semnalat diferite încălcări flagrante a drepturilor omului în instituția respectivă. Mai jos propunem o listă de linkuri pe care le-am accesat încă astăzi, 3 septembrie, pentru a verifica disponibilitatea:
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=0CEQQFjAHahUKEwi5i9-updrHAhVCOBoKHYDIDxs&url=http%3A%2F%2Fwww.publika.md%2Fcopiii-de-la-casa-internat-din-orhei-bolnavi-si-ingrijiti-insuficient-afla-cauza_392211.html&usg=AFQjCNE0AXd2JxVdlCVsl88633x9Du3exg

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CBwQFjAAahUKEwjK6vTspdrHAhXCXR0KHTzBDBQ&url=http%3A%2F%2Fwww.ogлиндamд.инfо%2Fstarea-de-lucruri-de-la-casa-internat-pentru-copii-cu-deficiente-mentale-baieti-din-orhei%2F&usg=AFQjCNGatvOr5y90PkGAGSyEYkF6l6TbuQ>

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=6&cad=rja&uact=8&ved=0CD0QFjAFahUKEwjBoJu7ptrHAhUJ2BoKHR2IAhQ&url=http%3A%2F%2Funimedia.info%2Fstiri%2Fbuliga-promite-sa-faca-ordine-la-scoala-internat-din-orhei-45434.html&usg=AFQjCNGaT6WhVdBmvSbILadrUdRYmbOpEw>

<https://www.youtube.com/watch?v=L0bhvPeD2jA>

<http://jurnaltv.md/ro/news/2015/6/2/casa-intrebarilor-deschise-10126771/>

<http://www.prime.md/rom/news/social/item16174/>

http://www.publika.md/cazul-scolii-internat-din-orhei--unde-copiii-nu-sunt-tratati-adekvat--a-ajuns-in-vizorul-guvernului_744731.html

<https://www.youtube.com/watch?v=pXDJotmNohs>

http://www.publika.md/internatul-din-orhei-va-fi-supus-unor-evaluari_744251.html

<https://www.youtube.com/watch?v=SHx1LNItUo>

În condițiile în care Republica Moldova a ratificat Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (2010), precum și Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, iar statul și-a asumat responsabilitatea pentru protejarea integrală a drepturilor acestor copii și tineri, inclusiv dreptul la trai în comunitate și servicii de calitate, astăzi, spre regret, lipsește un mecanism extern de monitorizare a activității internatului, la fel și un mecanism de reclamații pentru beneficiarii acestuia.

Deși, 1) cu suportul organizațiilor internaționale, 130 copii și adulți din internat au fost dezinstituționalizați și integrați cu succes în serviciile din comunitate, 2) există un cadru legislativ aprobat și funcțional pentru dezvoltarea serviciilor sociale pentru dezinstituționalizarea și integrarea persoanelor cu dizabilități în comunitate (servicii de asistent personal, servicii de locuință protejată, servicii de echipă mobilă, servicii de casă comunitară etc.), până în prezent nu a fost instituit un moratoriu la intrarea copiilor cu dizabilități în Casa internat Orhei, MMPSF continuând să direcționeze copiii din toate raioanele țării în acest internat.

Regulamentul Casei internat este învechit și bazat pe principiile modelului medical de deservire a beneficiarilor; lipsește un mecanism de management a cazurilor copiilor/ adulților din internat; fișele de post ale personalului nu conțin cerințe specifice și responsabilități clare postului ocupat; lipsește cadrul legal și normativ pentru angajarea și demiterea managerului instituției etc. De altfel, directorul actual al instituției este de mai mulți ani la pensie, însă, continuă să suplinească funcția prin contract de prestare de servicii.

Ultimul caz de abuz flagrant în instituție, mediatizat pe rețelele de socializare <http://today.md/ro/news/social/36/VIDEO-EXCLUSIV---Atrocit%C4%83%C8%9Bile-din-orfelinatul-groazei.htm>, pune în prim plan necesitatea de 1) instituire imediată a unui regim special de protecție pentru copiii și adulții din Casa internat Orhei cu schimbarea integrală a managementului instituției și evaluarea capacităților personalului cu schimbarea ulterioară a acestuia, 2) instituirea moratoriului privind admiterea copiilor în serviciu și 3) aprobarea unui plan de reformare a instituției (de altfel, un asemenea plan a fost elaborat cu suportul ONG, dar nu a fost aprobat ca bază pentru implementare).

Domnule Avocat al Poporului,

Domnilor și Doamnelor Deputați, membri ai Guvernului, Domnule Procuror General,

copiii și tinerii plasați la Casa internat din Orhei sunt și ei ai Republicii Moldova și nu întotdeauna au sau vor avea capacitatea deplină de a Vă accesa urechile și ochii Dumneavoastră (eventual doar în perioada electorală), însă, aceasta nu înseamnă că ei trebuie să se teamă, să fie abuzați sau pedepsiți cu lipsirea de masă sau îngrijire, pentru că, cu mâinile Dumneavoastră, atunci când votați Legi, semnați decrete sau decizii de plasament în respectiva instituție, le ”rezolvați soarta”! Dacă v-ați asumat acest drept, atunci, asumați-vă și responsabilitatea să-i tratați cu demnitate și grijă, nu inuman și degradant!

Domnilor Ambasadori,

Republica Moldova, de ceva timp încoace, oficial se declară cu aspirații europene, însă, asemenea standarde ca cele din instituția de la Orhei și nu doar, sunt pe departe de cele prevăzute în Declarația Universală a Drepturilor Omului. Așteptăm de la Dumneavoastră implicarea în acest caz monstruos de violență și abuz împotriva copiilor și adulților din Casa internat Orhei și impunerea de angajamente clare autorităților de incluziune socială și comunitară a persoanelor cu dizabilități.

Cu respect,

APSCF - rețea națională care reunește 89 de ONGuri
AOPD – rețea națională care reunește 17 ONGuri
CRJM

office@aliantacf.md
aopdmoldova@gmail.com
ion.guzun@crjm.org